

Suvienytų Valstijų Kongresas priėmė didžiuma balsų priverstino kareiviavimo bilių.

Ims priverstinai kariumenėn.

Washingtonas, 30 d. bal. Pereitą subatą Kongresas didžiuma balsų pervarė bilių sulig priverstino kareiviavimo. Tad dabar Suv. Valstijų valdžia rinksis sau tinkamus kareivius ne iš liuosnorių, kaip ligi šiol kad buvo, bet tokius kokie bus reikalingi. Tik dar nenuspręsta galutinai, kokio amžiaus bus imami kariumenėn.

Vokietija nori taikintis su Suv. Valstijoms.

Iš Londono pranešama 1 d. gegužės, jog Vokietijos valdžia davus ūmą paliepiamą atšaukti įsakymą, pagal kurį Amerikos piliečiai Vokietijoje skaitomi priešų valdiniais. Toks įsakymas, išaiškinama, įvykęs per klaidą ir kad Vokietija save neskaito karėje su Suv. Valstijoms.

Iš Hague'os depeša tvirtina, jog Vokietijos kancleris von Bethmann-Hollweg šį ketvergą perstatys Reichstage (parlamente) naują taikos pasiūlymą. Tą žinią paskelbęs Berliner Tageblatt. Vokietija, kaip sako Londono raportai, labai prisibijo Austrijos gresiamo susitaikimo su talkininkais skyrium nuo kitų centrinių viešpatybių.

Prancijos delegatai nori amerikiečių armijos pagalbon.

Prancijos delegatai, maršalas Joffre ir vice premieras Viviani, dabar Washingtone, beveik reikalauje reikalauja Amerikos pagalbos kareiviais. Jie nori, kad neatidėliojant į Prancijos mūšių vietas būtų pasiūsta Amerikos armijos nors viena divizija, 20.000 kareivių. Juo, girdi, greičiau ta pagalba pasieks vakarų frontą, tuo veikiau busia sumušti vokiečiai.

Prancūzams rūpi karės greitesnis užbaigimas, sakoma, ir dėlto, kad jai neapsakytai kareivių stinga, o ilgiau kariaujant, jos tautai gresia didis išnaikinimas.

Exprezidentas Rooseveltas seniai siūlosi surinkti liuosnorių diviziją ir keliauti Prancijon. Toji armija būtų ten išmokyta kariško mušto po prancūzų apicierių priežiūra ir paskui išdalyta po mūšių vietas. Kol kas Roosevelto plianas negavo augščiausios valdžios patvirtinimo, ar jis jį gaus dabar, nežinia, tačiau Washingtone vis daugiau atsiranda Prancijos atstovų reikalavimo pritarėjų, kad būtų pasiūsta į vakarų frontą armija iš Amerikos.

Reikalauja 20.000 gydytojų kariumenėn.

Prasidėjo tikra gydytojų mobilizacija po visą Ameriką, nes jų reikia mažių mažiausia 20.000 į armiją ir laivyną.

Ligintojos (nursės) prirašoma kariumenės tarnyston apskritais ligonbučiais ar kliasomis.

Vokietijos laivai talkininkams.

Sulig žinių iš Washingtono, Vokietijos laivai Pola ir Clara Menning New Yorke, Suv. Valstijų administracijos įsakymu, bus pavesti talkininkų naudai. Vienas tų laivų busias pasiūstas Prancijon, kitas gi Italijon.

Chicagos majoras vokiečių šalininkas.

Chicagos miestui besirengiant priimti pas savę Prancijos delegatą maršalą Joffre, majoras Thompson atsisakė jį pakviesti. Jis aiškina, kad būk Chicagoje esą labai daug vokiečių, tad nenoris jų užgauti. Miestas tačiau pakvietė Joffrą per Prancijos ambasada, o majorą apskusta Washingtono už prielankmą vokiečiams.

Airiai sujudo išgauti savo tėvynėn laisvę.

Amerikos airiai, pasinaudodami apsilankymu šioj šalyj Anglijos atstovo Balfour'o, sujudo darbuotis, kad Airijai dar laike karės būtų pripažinta visiška laisvė ar bent autonomija. Sakoma, ir pats prezidentas Wilsonas prašęs Balfour'o panaudot šiam reikalui savo įtekme Anglijos valdžioje. Renkama parašai įžymiausių Amerikos airių, reikalaujančių ūmo suteikimo Airijai laisvės. Apskritai tikimasi, kad tas jų trūsas nenuėis niekais.

Pats Jo Em. kardinolas Gibbons tikisi tvirtai, jog šį sykį Airijai pasiseks atgauti laisvę.

Amerikos šarvuotas laivas paskandinta.

Iš Londono atėjo gandas, jog pereitą subatą vokiečių submarinas paskandino palei Skotiją Suv. Valstijų šarvuota garlaivį Vacuum. Tuo laivu plaukė atgal į Ameriką pastarosios laivyno pulkininkas ir keli laivyno kanuolininkai. Viso žuvę šešiolika jūrininkų.

Duonos kainos kyla.

Philadelphijoje didžiausių duonkepių savininkai paskelbė, jog duonos bandutės pabranginama lig 7-nių centų. Neperseniai nuo 5 c. buvo kainos pakeltos lig 6-ių. Dabar už tokio jau didumo ir svarumo bandutę reikės mokėt 7 c. Duonos kainos, sakoma kilsią dar augščiau.

Duonkepių straikai.

Philadelphijoje vienu laiku su kepyklų pagarsinimu sulig duonos kainų pakėlimo sustraikavo apie 400 duonkepių darbininkų, priklausančių prie International Bakers and Confection Workers Unijos. Tas straikas suvaržė darbus mažne 100 kepyklų ir apie 40 jų turėjo lik laikai visai užsidaryti.

Svarumo ir saiko biūro viršaitis Virdin apreiškė, jog Philadelphijoje reikalinga, kad valdžia nustatytų duonos saiką ir kainas, nes kitaip esą, suktybių, šitame mieste negalima nei sukontroliuoti. Kepyklos daro kokio nor didumo bandeles ir parduoda po kiek nori. Kasdieną, sako tas expertas nuo žmonių paima po \$100 viršaus nei pridera už duoną. Sukčiai net už 8 uncijas bandeles ima mokesį kaip už pilną svarą.

Prie to, sakoma, netrukus dēlei miltų kepyklos žada pradēt gamint taip vadinamą „karės duoną“. Ji busianti sudaryta iš pigesnės tešlos nei kviečių, beje: kukuruzos, rugių, bovėnos sėklų mišinio. Tokia duona parsidavinėsiant po 5c. bandutė.

Chicago, Ill., sustraikavo penkiolikoje didžiausių duonos keptuvių darbininkai. Jie reikalauja daugiau mokes ties ir mažiau valandų dirbti. Iš straike preižasties pereitą nedėdienį mieste pristigę 1.000.000 duonos bandelių, be to žada užsidaryti da mažesnės kepyklos.

3 užmušė lokomotyvos eksplozija.

Philadelphijoje ant Pensylvanijos gelžkelio prie 44-tos ir Thompson gatvių explodavo lokomotiva, prie kurios tuomet dirbo žmonės.

Eksplozija užmušė tris darbininkus ant vietos ir šešis sužeidė, kurių du be pasveikimo vilties.

Sunkios dienos bomeliams ir elgetoms.

Philadelphijoje žmonių apsaugos departamentas nespėdė sumobilizuoti visus besivalkiojančius gatvių pakraščiais dykaduonius bei stipresnius elgetas, kad pasiūsti juos į darbus arba į armiją.

Valdžia mėgys sustabdyti anglių kainų kilimą.

Siomis dienomis federalė valdžia pašaukė Washingtonan angliakasyklų viršaičius ir angliakasyklų unijos reprezentantus tuo tikslu, kad anglių kainos nebūtų pakeltos, kaip tai buvo kompanijų pagarsinta, kad jos padarys nuo 1-os d. gegužės. Beto busia apkalbama ir svarbesni dalykai sulig anglies produktavimo ir pristatymo karės mete.

Sudegė mirtinai nuo savo cigareto.

Philadelphijoje vienas žmogus, užmigęs su degančių ranoke cigaretę, atsibudo kitame pasaulyje, o jo du draugu apdege ir aptroškė nuo dūmų. Gaisras mat kilo nuo cigareto, kuris bedgdamas, regimai, pasiekė lovos patalą ir nekliudomas užliepsenojo visą kambarį. Per neatsargius rūkytojus jau nemažai žmonių turto ir gyvasių sutirpo ugnyje.

30 moterų žuvo eksplozijoje.

Londono sužinota, jog Prūsuoje prie Rheino, netoli Cologne miesto amunicijos pabrūke Trovidorf'e eksplozija šiomis dienomis užmušė 30 moterų darbininkų.

19.343 vokiečių belaisvių ir 257 kanuoles anglai paėmė į vieną mėnesį.

Londonas, 1 d. gegužės. Balandžio mėnesyje, sulig oficialių raportų iš Prancijos frontų anglai savo ofensivoje suėmė 19.343 vokiečių belaisvių, įskaitant 898 apicierius; beto sugrobė no jų 257 kanuolių, 227 apkasų mortarų 470 mašininų kanuolių.

714 aeroplanų sudaužyta.

Londono žiniomis, pereitą mėnesį vakarų fronte sudaužyta 714 orlaivių. Niekad lig šiol tiek daug lakstytuvų nežuvo kovų padangėse kaip praėjusį Balandžio mėnesį.

1.600.000 tonų prekių paskandino submarinai.

Amsterdamas. Pirmutinėse bal., mėnesio savaitėse vokiečių submarinai paskandino suviršum 1.600.000 įvairių prekių su talkininkų laivais. Taip tvirtino šiomis dinomis Vokietijos vidaus dalykų sekretorius tam tikrai parlamente komisijai. Anglijai submarinai padare daugiausia bėdies, nes jos paskandino 1.000.000 tonu, arba dešimtą dalį visų jos laivų įkrovos.

Austrija nori taikintis atskiriam nuo Vokietijos.

Iš Petrogrado pranešama, jog Austrija pasiūlė Rusijai taiką skyrium nuo Vokietijos. Rusijos sostinėje, net tarp didžiausių Austrijos priešų manoma jog, tokia taika su dvilype viešpatija žymiai priartintų karės galą ir tos vienos jau priežasties dēlei reikėtų Austrijos pasiūlymą priimti.

Sumišimai Petrograde.

Priešingas laisvai Rusijai gaivalas 1-a gegužės Petrograde sukėlė didelius ermyderius.

Koks tai pamišėlis užmušė general-majorą Kašalinski, Paleista į demonstrantus bombos ir šūviai.

Pildantysis darbininkų ir kareivių komitetas po tam išleido proklamaciją pasmerkiant tokius niekšiškus triukšmadarių darbus ir kviečiant piliečius padėti valdžiai, kad daugiau tokių riausių vedančių šalį į anarkiją, neatsikartotų.

Sustraikavo karės belaisviai Rusijoj.

Iš Kievo telegrama praneša 29 d. bal., jog prie amunicijos darbų karės belaisviai sustraikavo. Jie reikalauja aštuonių val. darbo dienos ir geresnių darbo sanligų.

Bombarduota Danijos miestai.

Hague, 1 d. gegužės. Sekmadienį numesta iš aeroplanų bombos ant Danijos provincijos Zelandijoje miestelio Zierikzee. Tris žmonės užmušta. Visas miestelis pavesta griuvėsiais, suviršmu 100 namų sugriauta ar sugadinta.

— Londonas, 2 d. gegužės, vokiečių submarinas paskandino kitą amerikiečių ginkluotą laivą Rockingham. 13 žmonių nerandama.

— Pereitą subatą vokiečiai sutorpėdavo 59 Britanijos laivus.

— Washingtonas, 2 d. gegužės. Amerikos kariumenėn jau parengta siūsti Prancijon, tik reikia laivų jos pergabentimui.

— Prancūzai pradeda parodyt daugiau gyvumo ir kelesiose smarkiose batalijose pasižymėjo didele pergale.

— Tačiau pastaromis dienomis vokiečių kariško štabo žiniomis prancūzai žymiai susilpnėję prieš pašėlusius priešų kontratakas ir pastariesiems net savo štandarą prakišo.

— Pittsburge susekta didelė suktybė, Pittsburgo Life ant Trust Company'ės (Gyvasties apsaugojimo kompanijos) \$1.900.000 dingo.

— Suv. Valstijų administracija uždėjo cenzūrą ant šios šalies telegrafų ir telefonų komunikacijos.

— Philadelphijos Old Red Lion viešbučio tvarte sudegė 75 arkliai.

— Hastings, Col. Angliakasyklose užgriuvo 120 darbininkų. Maža vilties juos išimti gyvus ar mirusius.

Pildomojo Lietuvių Komiteto iš Lozanos atsišaukimas.

SUGELBEKITE NELAIMINGA TAUTA.

Lietuvos sunaikinimas. Tarp visų karės ištiktųjų tautų, lietuviai priklauso prie gavusių daugiausiai kentėti. Ant Lietuvos laukų susirėmė galingos kariūnės, liedamos kraują upeliais kovose pas Dubisą, Marijampolę, Kalvariją, Kauną, Gardiną, Vilnių, Insrutį, Klaipėdą ir daugelyje kitų vietų. Ar motos dar nepaliovė savo trenksmų apie Dvinską-Dinaburgą, Drisviatus, Naročiu, Krevą. Sukibusios į vieną kitą priešiniukės kariūnės milžiniškose imtynėse po kelis kartus ėjo pirmyn ir grįžo per Lietuvą nušluodamos viską pakeliui, išnaikindamos kaimus šimtais ir žydinčius miestus (Siaulius, Kalvariją, Druskininkus, Garliavą, Tauragę), sudegindamos viršaus kaip 400.000 triobų. Išties pavietai virto dykumomis. Lietuvos nuostolius reikia skaityti milijardais.

Ištremtieji. Dalis tautos (apie pusę milijono žmonių) tapo priversta pasitraukti iš savo šalies. Tie nelaimingieji neteko viso savo turto, jų diduma tapo išsiųsta į tolimąsias Rusijos gubernijas, atsidadė net Siberijoje. Jų gyvenimas neapsakomai vargingas, nes jie turi perleisti žiemą šalyse daug šaltesnėse už tėvynę. Būdami toli nuo jos, nuo savo giminių, neturi iš ko išgirsti paguodos žodžių, negauna nei dvasinės tikėjimo pagelbos, ir gyvena be skatiko.

Skaudžiausia, kad tos pačios šeimynos nariai atskirti vieni nuo kitų; tėvai pametė vaikus sumišimui pasidarius, kada reikėjo keltis iš savo žemės. Tūkstančiais skaitosi vaikai tėvų paliktieji ir našlaičiai, kuriuos turi maitinti visuomenės galeistingumas. Pusė milijono su viršum šeimynų pakriko arba žuvo karėje, daugelis yra tokių kurie neturi kuomi maityti savo skaitlingus kūdikius.

Lietuvos vargas. Didelė gyventojų dalis, pasilikusi savo žemėje paskendo varguose, nes maža yra valgomų daiktų ir jie neapsakomai brangūs. Keletą kartų nualinio šalį tankios kariaujančiųjų revizicijos. Jos atėmė ukininuk arklius, galvijus, šieną, sėklą ir ukės padarus, todėl dabar žemdirbiai neturi kuomi išgyventi savo žemę. Karė ir jos pasekmės taip sunaikino Lietuvą, kad ji negali nei tuomi pasinaudoti; ką pati turėjo. Iki šiol niekas nesirūpino išmaityti Lietuvą kaip tat buvo padaryta Belgijai ir užgriebtiems Prancūzijos departamentams. Daugelis šeimynų, neturėdamos kur būti, gyvena žemėje iškastose oluose, kur tvirčiausia sveikata ūmai sunyksta. Keletą kartų ištikusios mobilizacijos išėmė iš šalies darbininkus, todėl dabar nėra kam dirbti ant laukų; tai gi ir delto vargas dar labiau eina didyn.

Didžiausią vargą jaučia didieji miestai, kur liko daugelis darbininkų šeimynų: Vilniaus, Kaunas, Gardino, Liepojos, Bielostokas, kur fabrikos tapo uždarytos. Tos darbininkų šeimynos negali pragyventi be pašalpų, gaunamų iš galeistingų rankų. Bet valgomųjų ir kitų labiausiai reikalingų daiktų brangumas padaro, kad nei galeistingi žmonės nedaug tegali šelpti kitus.

Jeigu Lietuvos gyventojai negaus iš šalies galingos ir užtektinos pagelbos, tai didelė šitos šalies gyventojų dalis išsūdydys bėdas, vargas ir ligas, plintančios baisiose karės aplinkybėse apėmusiose visą Lietuvos plotą, kurio pakraščiais dar tebegriauna kariaujančio fronto trenksmai.

Tėviškoji Popiežiaus ir visų katalikų pagalba. Sventasis Tėvas Benediktas XV, kurio galeistingoji širdis susispaudė matydama tokią vargą daugybę, teikėsi sugelbėti Lietuvą nukentėjusią dabarties karėje. Jo Sventenybė pirmiausia dovanojo 10.000 markių, o dabar paskutiniiais laikais 20.000 frankų nuėmė J. A. M. Zemačių vyskupui Karevičui. Kanauininkas Alšauskis, Centralio Lietuvių Komiteto delegatas, tapo Sventojo Tėvo priimtas privatinėje audijancijoje ir jam apsakė kaip apverktinas Lietuvos stovis.

Tėviškos meilės pilname laiške pasiūstame vyskupui Karevičiui, Sventasis Tėvas paveldija Lietuvos vyskupams kreiptis prie viso pasaulio vyskupų ir jų prašyti, kad prisidėtų prie pamazinimo lietuvių vargo, kad surengtų už juos viešas ir iškilmingas pamaldas, ir kad prie jų visose pasaulio bažnyčiose būtų rinklivos Meilingiausis Sventojo Tėvo prielankumas teikėsi visa širdimi apdovanoji Apaštališku Palaiminimu visus tuos geruosius katalikus, kurie prisidės prie pamazinimo kentėjimų šiems nelaimingiems karės nuskaustiesiems.

Sitoje liudnoje gadynėje visų tikinčiųjų Motina Bažnyčia jau daug kartų pasirodė, kaip jai rūpi jos vaikų nelaimė, nes suteikė didelę pagalbą daugeliui šalių Belgijai, Lenkijai, patekusių po baisiais karės ypais. Tai gi ir mes tikimės, kad visi mes broliai katalikai meilingai atsiliaps maloningam Sv. Tėvo pakvietimui ir padės taip skaudžiai kenčiančiam mus tautai.

Pagelba kankinamai tautai. Tikėdamas, kad visi katalikai Sventojo Tėvo žodžiu, maloningai išreiškiančių užuojautą mūsų nelaimingai šaliai, paklausys kaip pakvietimo gelbėti lietuvių, Pildomasis Lietuvių Komitetas kreipiasi į visas galeistingas širdis, kad jos teiktųsi išpildyti karštą Sventojo Tėvo pakvietimą

ir kiek galima labiausiai sumažinti nekaltų karės aukų kentėjimus Lietuvoje.

Liudna matyti, kad sunkios kančios, kurias lietuvių tauta iki šiol kantriai kentėjo nesiskųsdama, kaip prasi-dėjo pirmosiomis karės dienomis taip nepaliovė iki šiol, nuolat daugiau pridirdamos nuostolių ir griuvėsių, sėdamos mirtį beveik per trejus metus. Nelaimė, kad tat visa iki šiol buvo permažai žinoma plačiam pasauliui.

Mes drįstame turėti viltį, kad galeistingos širdis, kurios kitoms lygiai nelaimingoms tautoms parodė tiek daug gilių krikščioniškos ir meilės gilios užuojautos jausmų, neilstančio duosnumo, nei dabar neužmirš nei neaplenks tautą skaudžiai kentėjusią per ilgus šimtmečius ir dabar nežiūrint į tokią daugybę šios gadynės nelaimių garsiai tvirtinančią, jog nenori numirti, o priešingai nori gyventi ir su kitomis tautomis dirbti didį civilizacijos darbą atgimusoje joje prisilaikant didžiųjų tiesų, kurias skelbė Kristus, mus Amžinasis Mokytojas.

Komiteto vardu

Pirmininkas

Konstantinas Alšauskis,

Zemaičių Kapitulios Kanauninkas.

P. S. Pildomasis Lietuvių Komitetas meldžia maloningosios pašalpos dovanas siųsti šituo adresu Banque Federale, a Lausanne (Suisse), pour le Comite Executif Lituanien de Secours aux victimes de la guerre. (Federalis Bankas Lozannoje Sveicarijoje Pildomajam Lietuvių Komitetui, šelpiančiam nukentėjusius karėje).

Brooklyno vyskupo Jo Malonybės Karolio Edvardo McDonnell sidabrinis Jubilėjus.

Pereitą savaitę Brooklyno vyskupijos katalikai, kartu su jais ir mūsų broliai keturių tos vyskudijos lietuviškų parapijų nariai šventė savo Ganytojo Jo Malonybės vyskupo Karolio Edvardo McDonnell 25 — metų vyskupavimo sukaktuves. Svarbiausia to jubilėjaus iškilme turėjo būti milžiniška šimtų tūkstančių visų parapijų katalikų paroda. Bet dėl ivykusio karės apšaukimo paroda tapo atidėta. Parodos surengimo komisijon buvo nuskirtas iš lietuvių kun. A. Kodis. Pačiose sukaktuvėse seredoje Jo Malonybė laikė mišias šv. Jokubo katedroje asistencijoje Apaštališko Delegato, dešimties svečių vyskupų, kelių dešimtų monsignorų ir kelių šimtų kunigų.

Pamokslą, sakė garsus jezuitų kalbėtojas kun. Campbell, tas pats, ką pirm 25 metų sakė pamokslą, kad dabartinis Jubilatas buvo konsekruotas vyskupu. Sventas Tėvas atsiuntė specialę linkėjimo ir pripažinimo Jubiliatui gromatą. Vyskupijos kunigai ir žmonės padovanojo savo Ganytojui po 5.000.00 dolerių už kiekvieną vyskupavimo metą. Vyskupas McDonnell dėkodamas visiems už gerą širdį ir priimdamas dovaną, pasakė, kad dešimtą anos dalį atiduodas Sventam Tėvui, kuris teip dabar reikalauja pašelpo, kad galėtų išpildyti padidintas savo pareigas karės metu, gi likusius pinigų aukojas sušelpimui vyskupijos labdarinų įstaigai.

Pėtnyčioje po pietų visi Brooklyno vyskupijos vaikai teip parapijinėse mokyklose, teip viešose besimokina nėjo į mokyklas, bet buvo suėję įvairiuose Brooklyno ir Queens pavieto centruose, kad pasveikinti važiuojanti anuos aplankyti Jubiliatą Ganytoją. Maspetho parapijos vaikai, gyveną visame Queens paviete vieni buvo suėję Long Island City, kiti gi palei Maspetą pati. Tos parapijos klebonas kun. A. Milukas turėjo laimę pirmutinis pasveikinti savo Ganytoją, kad ansai įvažiavo į Queens pavietą.

Williamsburgo (Brooklyno dalis), kur daugiausiai lietuvių vaikai apturėjo Ganytojo palaiminimą susispietė apie Karalienės Aniuolų Bažnyčią, visų vyskupijos lietuviškų bažnyčių Motina.

Nedėlioje Jo Malonybė vyskupas McDonnell priiminėjo asmeniškus visų parapijų klebonų ir anų globėjų (trustisų) linkėjimus savo Vyskupiškuose Rumuose. Vyskupas labai dėkojo lietuvių klebonams ir parapijų atstovams už parodytą meilę ir gražius linkėjimus. Tik vienas, esą, nesmagumas, kad Jų Lietuvos parapijos nepristato į vyskupijos seminariją klierikų, kurie ateityje galėtų patarnauti savo žmonėms lietuvių parapijose. Karalienės Aniuolų klebonas kun. S. Remeika pažadėjo greitu laiku prisatatyti kelis kandidatus į vyskupijos seminariją.

Naujas vyskupas.

1 d. Gegužio šv. Petro ir Povylo katedroje Philadelphia likosi pakonsekruotas naujas vyskupas kun. Jokubas McCloskey, kurį Sventas Tėvas paskyrė Zamboanga diecezijos vyskupu Filipinų Salose. Mums lietuviams idomu bus žionoti, kad tas naujas Bažnyčios kunigaikštis, budamas Overbrook seminarijos klieriku kartu su dabartiniu kun. A. Miluku 1893 metuose parašė kelis straipsnelius į anglų spaudą apie tuometinį lietuvių spaudos prispaudimą.

Klierikas Milukas nuo jo mokinosi anglų kalbos. Kada buvo daromos demonstracijos ir protestai prieš rusų valdžią 1893 metuose už Kražių skerdynę, tai rezoliucijas anglų kalboje mass—mitingams parašė klierikai McCloskey ir Milukas. Anų parašytos rezoliucijos buvo priimtos vienu balsu Shenandoah'rio apylinkėj taipgi Luzerne paviete, kur tas demonstracijas rengė velionis kun. A. Burba.

Iš spaudos uždraudimo laiko.

Apie 1893 metus Rusijos caro Aleksandro Trečiojo valdininkai visu biurokratijos smarkumu buvo užgule ant Katalikų Bažnyčios Lietuvoje ir Lenkijoje. Apie tą laiką ištiko kruvina Kražių istorija mūsų tėvynėje, o šnipui G. padegus Kelcių seminariją Lenkuose, prasidėjo kratos pas kunigus ir jų kišimas į kalėjimus.

Tuo laiku Seinų dvasiškoje seminarijoje tautinis lietuvių susipratimas žydėte žydėjo. Klierikai turėjo gražų slaptą lietuvišką knygynėlį ir su viršum 40 egzempliorių „Varpo.“ Buvo ir kitų leidžiamų iš Tilžės laikraščių: „Ukininko,“ „Apžvalgos.“ In savaitę po porą kartų vakarais lietuviai klierikai darydavosi lietuviškus vakarėlius. Jų programai būdavo vienoki: paskaitos ir dainos. Perskaityti tuose susirinkimuose rašteliai eidavo paskui į Tilžę ir kokį nors laikraštį. Tautinio klierikų judėjimo vadas buvo trečiojo kurso draugas Antanas Milukas. Jis buvo protingas, drąsus, doras, teisingas ir karštas. Apie jį telkėsi didelis vainikas draugų iš visų kursų.

Klierikai turėjo savo savaitinį laikraštį. Jo vardas išpradžią buvo juokingas: „Knapt“. Tai buvo Miluko priezodis, kurį draugai su meile ir pagarba pajuokė. Milukui iškeliauvus į Ameriką, laikraštėlis ėmė vadintis rimtu vardu „Viltis“. Jis turėjo savo redakciją ir „spaustuvę“. Spaustuvė vadinosi keletas draugu, kurie gražiai rašydavo. Jie turėdavo gana daug darbo, nes kas savaitę gaudavo perrašyti septynis lankelius laiškinių popieros, t. y. 28 puslapius.

Gražiai perrašytą laikraštėlio nemeri redaktorius, idėjęs į kopertą, paduodavo seniausiam lietuviui penktamečiui, tas turėdavo įteikti kitam savo draugame. Nei vienam nevalia būdavo laikraštėlio ilga laikyti pas save. Subatoje jis grįždavo į redakciją iš jauniausio pirmamečio rankų, perėjęs per šešiasdešimt su viršum skaitytojų.

Seinų seminarijos klierikai tais laikais taipgi darbėdė mokinosi bažnytinių mokslų ir svetimų kalbų. Rankraštinės „Vilties“ uoliausieji bendradarbiai naudojosi voikiškomis ir prancūziškoms knygoms bei laikraščiais. Tuometinė klierikų dvasia buvo tokia, kad kuodaugiau siai pasinaudojus kitų tautų mokslo turtais, kuodaugiau siai galima būtų patarnauti savijai tėvynėi. Sakinys: „Būkime geri klierikai, kad taptume gerais kunigais, šiaip negalėsime būti Lietuvai naudingi,“ buvo visų pripažintas ir visiems priverstina teisė. Beveik visi klierikai buvo užsiėmę versti kokį nors veikalą iš svetimų kalbų.

Kadan-gi vienam besimokinant sunku išversti rimtą veikalą, todėl didelė kuopa klierikų sutardavo kokį veikalą reikia versti, paskui jį pasidalindavo po kelis lapus ir versdavo, darbą atlikę paduodavo redaktoriui, kad kalba išeitų vienokia. Tokiu būdu tapo išversta ir 1894 m. Tilžėje atspausdintas pirmasis tomas vyskupo Fišerio pamokslų. Tokiu pat būdu vėliaus išėjo kun. Smalikauskio gegužinių pamaldų rankvedėlis.

Pačiame tautinio darbštumo smarkume 1893 m. atėjo gandas, kad Seinų seminarijoje bus revizija. Nepoilgam į Seinus suėjo policijantų iš kitur. Jie ėmė tankiau vaikščioti apie seminariją negu pirmiau tai darydavo. Klierikai ėmė rūpintis prašalinti visus valdžios uždraustus spauzdinius, kad vyriausybė neuždarytų Seinų seminarijos, kaip buvo uždraudusi Kelcių seminariją keletą savaičių pirma to. Išgabenus šiek tiek knygų, daugiau negalima buvo išgabenti, nes policistai vaikščiojo ir ten, kur jų pirma nebuvo.

Tada klierikai ėmė deginti „Varpą,“ „Ukininką,“ „Apžvalgą“ ir kitus laikraščius, bei rankraščius, už kuriuos galėjo kaltinti. Visi kakaliai tapo prikimšti lietuviškų spauzdinių ir raštų. Susiglaudusi popiera, lygt tyčia, nedega greitai, o čia baimė, kad revizija neužklyptų prieš pabaigiant degimą. Atsiklaupęs pas kakalį klierikas geležiniu pagaikščiu maišo mylimus lapus, kad liepsna juos greičiau pagriebtų. Raudonas jos liežuvis lyžtelėja didelės laikraščio vardo raides, o deginančios klierikui ašaros veržiasi iš akių.

Ant galo lietuviškų spauzdinių nebeliko. Visoje seminarijoje pasidarė neapsakomai karšta.

Jos valdžia žinojo kas darosi. Nevaikščiojo per kambarius, netrukde. Bet pralotai ir kanauninkai nepasitikėjo jaunaisiais, ar jie gerai viską sunaikino. Seminarijos vyriausybė pati sutarė padaryti reviziją, kad valdiškoji nieko nerastų. Bet iš profesorių nebuvo norinčių apsiimti negarbingą revizijos darbą. Senieji Strimavičiai griežtai atsakė nuo to. Tada apsiėmė vienas jaunesniųjų, profesorius V. Blaževičia, apsemė padaryti kratą. Jis rado nesugadintą maldaknygę „Saltinis“ ir „Novenos prieš Nekaltą Prisidėjimą.“ Abidvi knygti tapo konfiskuoti.

Kadan-gi seminarijos uždarymo pavojus buvo didelis, kadangi klierikų dalyvavimas lietuviškame tautiniame darbe buvo neužginamas, seminarijos vyriausybė pasiketino gelbėti vyskupijos įstaigą dviejų klierikų atstatymu. Regensas apgarsino viešai, kad klierikai Sutkaitis ir Milukas paleisti iš seminarijos. Juodu skubinosi kuogreičiausiai išbėgti į Prūsus ir iš ten į Ameriką, kad rusų valdžia nepagriebtų judviejų. Visa seminarija vpingai gailėjosi Antano Miluko. Draugai įvairiausiai ir karš-

Mažaisiais būdais jam išreiškė savo užuojautą, pagarbą ir meilę. Jam išvažiavus seminarijoje liko jo atmintis; apie jį kalbėjo, kaip karį, daug kentėjusį dėl tėvynės. Jam Amerikoje esant ir „Vienybą Lietuvininkų“ redaktoriant, seiniškiai jo draugai susirašinėdavo su juo ir prišūdavo korespondencijėlių ir straipsnelių. Tada „Vienybė Lietuvininkų“ buvo katalikiška.

Policija numanė, kad nieko neras Seinų seminarijoje. Kratos nebuvo. Klierikai ėmė gailėtis sudegintų knygų, rankraščių ir laikraščių. Atsirado žymus nepasitenkinimas seminarijos vyriausybe. Lietuvis kunigas Jonas Giedraitis, tapęs regensu, ėmė smarkiai kovoti su lietuvių. Klierikai dar labiau susispyrė ir dar labiau darbovisi. Laikraštis išleidinėjo ir toliaus. Jo skaitytojū tapo profesorius kun. dr. Ant. Stanulis. Jis nepagy-rė vyriusybės politikos. Kartais tas profesorius duoda-vo ir straipsnių i klierikų laikraštį.

Antgalo klierikai išdriso atidaryti slaptą lietuvišką mokyklą. Buvo vienas „mokytojas“ ir devyni „mokiniai.“ Mokslas eido naktimis draugams ir profesoriams miegant. Prieš lekciją ir po lekcijai „mokytojas“ ir „mokiniai“ gražiai suklaupę, karštai meldavosi. Matyt, Dievas išklausė tų vaikiškų maldų. Regensas nei sykiu ne-uztiko tos slaptosios mokyklos. Jei būtų užtikęs, tai bū-tų, beabejo, išlėkę iš seminarijos ir „mokytojas“ ir „mokiniai“.

Mokyklos kursas buvo ne Dievas žino kas. Mokiniai lietuviškai taisykliškai rašyti sulyg Kriaunaičio patar-mū, kurias buvo gavę nuo draugo A. Dubinskio iš Petro-grado Akademijos per daktarą Kauką. Tas per greit mi-ręs gydytojas ne kartą labai patarnavo klierikams.

Tečiaus vieną kartą vienas Dubinskio laiškas, rašytas klierikui i Seinus, pateko i regenso rankas. Regensas pašaukė tą klieriką, liepė atplėšti laišką ir skaityti. Klie-rikas nublanko kaip drobė, nes žinojo, kad visas laiškas apie tėvynės dalykus. Regenso liepiamas klierikas per-plėšė laiškėli ir raštą perskaitė teisingai. Baigdamas skaityti klierikas tikėjosi, kad regensas išteiks sugauta-jam jo dokumentus ir lieps važiuoti namon.

Regensas buvo labai nervingas. Jis pradėjo smarkiai ir iškalbingai bartis ant klieriko, bet barėsi ne už užsiė-mimą lietuvių, tiktai už paiką jaunųjų neatsargumą. Klierikas prižadėjo būti atsargus, pabučiavo regensui i ranką ir džiaugsmingas parbėgo su laiškū pas draugus. Dvidešimts keturiems metams praėjus po to, kada kuni-gas Giedraitis, jau seniai ilsisi po žeme, buvęs jo mokinys supranta, kad smarkiuose to pabarimo žodžiuose būta didelės meilės. Tam buvusiam klierikui šiandien atei-na mintis, kad regensas, gal, nekartą buvo pas duris to kambario, kuriame naktį klierikai mokinosi lietuvių stat-rašos ir gramatikos. Regensas nusidavė nežinąs tų lek-cijų, kad nereiktų dėti bausmės.

Kada tasai slapčiosios lietuviškos mokyklos Seinų se-minarijoje iškūrėjas ir mokytojas baigė seminariją, kun. Giedraitis vėl smarkiai jį barė i akis, bet profesorių posė-dyje pats kuoennergiausiai kalbėjo, kad tą „užkietėju-si litvomaną“ išsiųstų i Akademią. Kadangi Giedraičiui pritarė kunigai Stanulis su Augustaičiu (senuoju jau nabašninku), tai minėtasis klierikas pateko Petrogradan.

Skaudu buvo, kada reikėjo slėptis su lietuviškomis knygomis ir kalba. Bet šiandien atminti saldu tas, kas seniaus iškentėta.

„Draugas“.

A. a. gydytojas Kazimieras Velbutas.

Ir vėl nauja karo auka. Prieš mane naujas kapas draugo tautiečio, žuvusio tolimos Rumunijos karo lauke.

Šių metų sausio 26 d. pietose vokiečių didžioji artilerija pradėjo taikinti šovinius gelžkelio stotin, kame dar-bavosi 2-oji mūsų divizijos ligoninė. Stotis 3 varstai nuo vokiečių pozicijų. Sužeistų ir ligonių pilna stotis, arti-mieje gyvenamieji butai taip pat užimti sužeistųjų.

Paskui vienas kitą šoviniai krinta vis arčiau prie sto-ties. Cia prie ligonių buvo apsigyvenę ir ligoninės gydy-tojai. Dviem šoviniams vos vos neptaikinus i patį stoties butą, draugas Kazimieras Velbūtas išseina iš buto, 6-7 žingsniai užpakalyje seka šventikas ir paskui šventiką dar kitas draugas gydytojas. Akymirksniu girdėti bai-sus šovinio kriokimas ir jo sprogimas. Draugas Kazimie-ras krinta negyvas užmuštas vietoje atmosferos oro tren-kimo. Du sanitaru to paties šovinio buvo sudraskyti i ga-balėlius, šventikas gi, aptėkštas sanitaro smegenimis, iš-liko gyvas: 6 žingsniai išgelbėjo jį. Kitas draugas gydyto-jas ir neliestas. Draugas Kazimieras palaidotas rumunų kaime sausio 28 d. Lydėjo jį ligoninės draugai ir mažas būrelis pažįstamų.

Kazimieras Velbūtas kilęs iš Seduvos, Kauno gub. Gimnaziją baigė Šiauliuose ir medicinos mokslą ėjo Dor-pate. Tarnavo kriumenėje nuo pat karo pradžios vienoje ligoninėje. Gydytojo lapsnį gavo 1916 m. rudenyje.

Su draugu Kazimieru susipažinova karo pradžioje ir visą laiką darbavomės artimose ligoninėse. Jis buvo be-galo darbštus, energingas ir nenuilstąs pagalbos teikėjas sužeistiems ir ligoniams. Malonus ir atviras draugas, drąsus tiesos reiškėjas, kupinas prakilniausių idealų. at-sidėjęs kelti ir šviesti tautiečius, gydyti lietuvių kūną ir samonę.

Beširdis ir baisus likimas pagrobė savo auką karo ga-lui besiardinant.

Aplinkui liudna ir svetima, ašaros rieda.
Tebūna Tau, brangus drauge, lengva ir svetimoji ru-munų žemelė!

J. Rudis.
„Liet. Bais.“

Iš belaisvių pašiurės.

Kronika.

— Belaisvis Viktoras Sereika, kilęs iš Surviliškio miest., Kauno gub. prašo pažįstamų ir giminių atsiliiepti, nes per 2-jus metus nėra gavęs jokio laiško. Lag. Cassel, Komp. 3. Gruppe 4.

— Altdamo stovykloje, be 67 sergančių ligonių ir su-žeistų, esama dar 44 lietuvių kuoblogiausiame padėjime ir labai pašalpos reikalingu. Apsiimkite kas mėnuo mai-tinti po vieną, siūsdami jo reikalams i Danų Raud. Kry-žiaus Liet. Sekciją po 5-10 rub. (Croix Ruge Danoise. Kopenhagen, Agence des prisonniers de guers. Section Lithuanienne). Nelaimingųjų daug; šelpėjų būrelis jau auga. Tad būriu — rugių i mūsų aruodus! — Altdamo stovyklos yra paleista 11 lietuvių, sergančių džiova. Jie bus išvežti arba i Danus i vokiečių lėšomis taisomus ba-rakus (kad savo tėviškės — Vokietijos nenualinius), arba per Svedus bus gražinami Rusuosna. Paleisti būtent šie: Andranavičius Julius, Kairys Juozas, Kairys Pranas, Le-dainis Petras, Pakalniškis Kazys, Sušinskis Juozas, Ju-sevičius Ignas, Urbonavičius Stanislovas ir Dulevičius Juozas.

— Altdamo stovykloje džiovininkas Zabaras Kazys, Kauno gub., 111 pėstin. pulko, 1916 m. gruodžio 6 d. yra miręs. Amžina atilsį jam suokų vargelį išvargus!

Liet. Skyriaus prie Danų Raudon. Kryžiaus Kopenha-goje vedėjas Jurgis Savickis.

Adresas: Croix Rouge Danoise Copenhagen. Dan-mark, Danie. Section Lithuanienne.

Martynas Yčas Rusijos Apšvietos Ministerijos pagalbininkas.

Iš Petrogrado atėjo žinia, jog Lietuvos atstovas Dūmoje nuskirtas naujosios rusų valdžios apšvietos ministerijos pagalbininku. Užimdamas tokią augštą vietą mūsų gerb. tautietis galės pasekmingiau dar-buotis Lietuvai neprigulmybę išgauti po kare. P. Yčas gerai žinomas ir Amerikos lietuviams iš jo dviejų ōia ap-silankymų svarbiais tautos reikalais ir užimančių jo pra-kalbų mažne visose lietuvių naujokynėse.

P. Yčo paskyrimas Apšvietos vice ministeriu labai jam atsakanti promocija, kadangi jis lig šiol daug darbavosi apšvietos platinimui. Jis įsteigė dvi lietuvių gimnaziji — mergaitėms ir berniukams, išleidinėja laikraštį Petrogra-de „Lietuvių Balsa“ — už gautus iš valdžios lietuvių sušelpimui pinigūs.

Paskelbimas.

KAS ARŠIAUSIAS PRIEŠAS.

Gerai kiekvienam žinot aršiausią priešą, kad galėtū jį prašalinti ant visados. Jo vardas tai pilvo pairutė. Kuomet pilvas nesugeba virškinti maisto, tada kraujas užnuodytas susikimšusia medžiaga ir svarbiausių orga-nų spēkos mažėja. Trinerio Amerikinis Elixiras iš Kar-taus Vyno prašalina visokią betvarke, išvalo žarnas ir padeda virškinti. Užkietėjime, galvos skaudėjime, ner-vuotume, energijos netekime, visiškame nusilpnėjime ir t.t. Trinerio Amerikinis Elixiras iš Kartaus Vyno greit pagelbės. Kaina 1.00. Aptiekose. Trinerio Linimentas duoda ūmą pagelbą nuo reumato, neuralgijos, pasitempi-mo ir t.t. Kaina 25 c. ir 50 c. Aptiekose, 35 ir 60 c. per pačtą. Jos. Triner, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Kalbėk Per Savo Telefoną.

Zinoma, jūs naudojate Bell Telefoną kasdien. Atsiminkit, kaip jūs duodate numerą, kalbėkis tiesiog i telefoną.

Kalbėk po valiai, kalbėk aiškiai ir kada opera-torė atkartoja numerą, atsakyk „Yes“ arba „Right“.

Pamatysite, kad šitos paprastos pasta bos padės ums daug greitam patarnavimui.

The Bell Telephone Company
of Pennsylvania.

Bell Phone, Dickinson 3996 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydy-tojas ir chirurgas pabaigęs Indiano Universiteta) Gydo visokias ligas vy-ru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 3-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslu Jefferson Medical Collegioje su pagarba Specialistas akių li-gose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAN, PA.

Užcėdyk nuo 15 % iki 20 % įvezdams DABAR elektrą savo krautuvėn!

Geresniam krautuvės apšvietimui ir paraginimui visuomeniškam elektros naudojimui smulkmen-iškoms krautuvėms, iš dalies dėlei Amerikos Elek-tros savaitės apvaikščiojimo mėš siūlome nekaipo premiją nuleisti nuo 15 nuoš. iki 20 nuoš. visu įve-dimo elektros šviesos lėšu tiems smulkmeniškū krautuviu savininkams, kurie panorės dabar savo pardavinyčiai ir ju langus apšviesti elektros šviesa. Tuomi pasiulymu tegalima naudotis nuo 1 d. lapkri-čio iki 9 d. gruodžio ir kurie juo naudosis, turės pas save elektros šviesą neveliau 31 d. gruodžio.

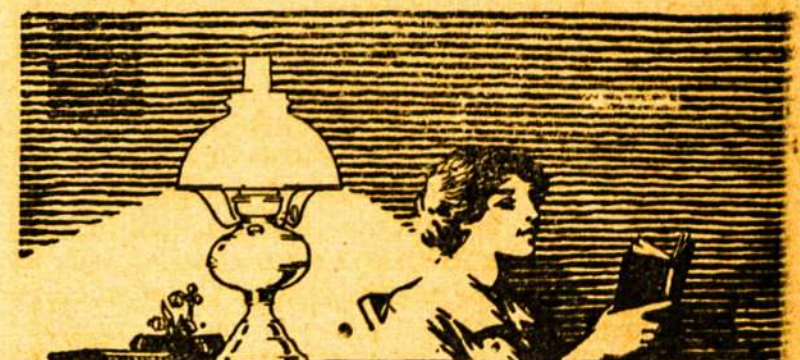
Tas neparastas pasiūlymas pritaikoma naujai pastatytom smulkmeniškū krautuvėm mūsų linijoje kur tereikalinga vien suvesti vielos ir keli patobulinimo dalykai, kuriuos galima įgyti nuo šviesos įvedimo tarnybos. Arba mėš galime atsiųsti savo žmogų i jūs namus, kuris paaiškins apie tą duosnų pasiūlymą ir suteiks uždyką spaudzintus lapelius su visom smulkmenom tame reikale.

Atsiminkit, jog tas jums nieko nelėšuoja ir neikię jus nesuriša, kaa ištirti tą pasiulymą. Telefonuok šiandien apie visas sąlygas.

Walnut 4700

Main 100

The Philadelphia Electric Company

ATLANTIC Rayolight

duoda geresnę šviesą negu paprastas kerosinas. Dėlto, kad jis yra taip augštai išdirbtas. Jis visados duoda smagų, šviesų žiburį be dūmų ir be nesmagių kvapų.

PRAŠYKITE JO VARDU

Mes patariame New Perfection Kerosi-no Virimo Pečius, Perfection Bedūmi-nius Kerosino Šildytojus ir visokias Rayo liampas. Dėl geriausių pasekmių visados naudok ekonomiškų ir įtekmin-gą Atlantic Rayolight Oil.

The Atlantic Refining Co.

Visur Pensylvanijoj ir Delaware

Pirkite nuo krautuvininko kuris parodo šita parnaša

ir prašykite jo vardu

Skaitykit „Žvaigždę“.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

„TIKYBA IR DORA.“

laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje
eina du kartu i mėnesį.

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda, žinių iš
katalikų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų
i visokius užklausus iš tikėjimo ir doros srities.

KAINA METAMS \$1.00; vieno numerio — 5c.

Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c.,
už pavienius numerius po 2c.

Adresas: „TIKYBA IR DORA“

1631 W. North Ave., Chicago, Ill.

Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti r.c. kra-
sos ženklelį.

Jeį trokšti apšvietos.

„Sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisąvaitinį, ilus-
truota jaunimo laikraštį
„VYTI“

„VYTI“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis
Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų,
literatu ir studentų.

„VYTYJE“ rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunuo-
menės gyvenimo.

„VYTI“ leidžiamas tautiškai—katalikiškoje dvasioje.

„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacija.

Metam „VYTI“ kanuoja \$1.50, pusmečiui .75c.

L. Vyčių organizacijos nariams „VYTI“ siunčiamas už
mėnesines mokestis.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2 c. ženklelį, o viena nu-
meri pažūrėjimui prisiušime veltui.

Visais reikalais kreipkitės:

„VYTI“

731 West 18th St.,

Chicago, Ill.

Geriausia Knyga

Supažindinti Amerikiečius su Lietuva.

American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers
(Amerikos Pašalpos Fondas Lietuviams nuo Karo Nuken-
tėjusiems išleido didelę netoli pusantrošimto didelio
formato puslapių — knygą, kurioje anglų kalbo-
je išdėstyta viskas, kas labiausiai žinotina apie
Lietuvą ir lietuvių anų praeitį ir dabartines ne-
laimes ir vargus.

Cia randame liudijimus

- 1) McClure's Newspaper Syndicato korespon-
dento, kad Lietuva, tai ne Siaurinė Lenkija.
- 2) p. Gabrio straipsnį iš British Review, išro-
danti, kad Lietuvai reikalinga autonomija.
- 3) Ukrainos tautiškosios partijos liudijimą,
kad Lietuva turi būti atskiriama nuo Lenkijos.
- 4) Apie Lietuvos hierarchiją straipsnį iš La
Vera Roma.
- 5) Advokato W. Butlerio (iš New Yorko)
straipsnį apie lietuvių nuopelnus civilizacijai.
- 6) Rockefellerio atstovų liudijimą apie baisia-
są vargą ir nelaimes Lietuvos žemėse.
- 7) New York Juornalo redakcijos straipsnį
apie lietuvių tragišką padėjimą teipgi New
Yorko Times raportą aprašanti kun. Dr. A. Ma-
liausko pranešimą.
- 8) Lietuvos istorija.
- 9) Lietuvos literatūros platesnę istoriją.
- 10) Rezolucijas Am. R. Fondo įvairiose vietose
padarytas.
- 11) M. Yčo memorialas Sventam Tėvui.
- 12) Mūsų atstovų liudijimas apie Lietuvą su-
lyg N. Y. Times'e pagarsintą raportą.

Yra teipgi tilpę toje knygoje keli lietuvių
kalboje staipsniai ir daugelis iliustracijų su paaiš-
kinimais anglų kalba (pav. Kasciuškos, A. Mic-
kevičiaus, A. Burbos, vyskupo Valančiausko ir
Baranaucko, kun. A. Gimzaucko, Basanavičiaus,
Pietario, Kudirkos ir t.t.).

Tą knygą nusipirkęs už 25 centus su didžia-
sia Lietuvai nauda išteik itekmingesniems ameri-
kiečiams. Užsakymus siųskit:

„Žvaigždė,“

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

arba pas by kurį Am. Relief Fondo narį.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių
leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per
katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laik-
raštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas
užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Žvaigždė“ — \$2.00.
 - Užsakant abudu — \$3.25
 - 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu \$4.00
 - 3) „Žvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu \$4.00
 - 4) „Draugas,“ — „Žvaigždė“ ir „Darbininkas“ —
Visi kartu — \$5.25
 - 5) „Žvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
 - 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
 - 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
 - 8) „Draugas,“ „Žvaigždė,“ „Darbininkas,“ „Tikyba ir
Dora.“ — Visi — \$5.75
 - 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytis“ \$1.50. Abudu — \$2.75
 - 10) „Draugas“ — \$2.00, „Žvaigždė“ — \$2.00, „Vytis“
— \$1.50. Visi — \$4.00
 - 11) „Draugas,“ „Žvaigždė,“ „Vytis,“ „Tikyba ir Dora.“
Visi — \$4.50
 - 12) „Darbininkas“ ir „Vytis.“ Abudu — \$3.75
 - 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytis.“ Abudu — \$1.75
 - 14) „Draugas,“ „Žvaigždė,“ „Tikyba ir Dora,“ „Vytis“
ir „Darbininkas“ — \$6.50
 - 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Žvaigždė“) ir „Zvirblis“
— \$1.00. Abudu — \$2.50
 - 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis.“ Abudu — \$1.50
 - 17) „Vytis“ ir „Zvirblis.“ Abudu — \$2.00
 - 18) „Darbininkas“ ir „Zvirblis.“ Abudu — \$3.25
 - 19) „Draugas,“ „Vytis,“ „Zvirblis.“ Visi — \$3.50
 - 20) „Draugas,“ „Žvaigždė,“ „Tikyba ir Dora“ ir
„Zvirblis.“ Visi — \$4.25
 - 21) „Draugas,“ „Žvaigždė,“ „Tikyba ir Dora,“
„Darbininkas,“ ir „Zvirblis.“ Visi — \$6.25
 - 22) „Draugas,“ „Žvaigždė,“ „Tikyba ir Dora,“
„Darbininkas,“ „Vytis“ ir „Zvirblis.“ Visi — \$7.25
- Pasarga: Čia dar nepaminti: „Moksleivis“ — \$1.00,
kuris negali duoti nuolaidos, nes ne biznio pa-
matais eina; „Tautos Rytas“ — 50c., kurs ir
taip baisiai pigus, ir „Pažanga,“ — \$3.00, ku-
rios leidimas dar nėra pilnai paaikšjęs.

Kurie per „ZVAIGZDES“ redakciją nori užsimokėti
už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gau-
ti už viršminėtas kainas:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST.,

PHILADELPHIA, PA.

Naujas Savaitinis Laikraštis

Susivienijimas Liet. R. K. Amerikoje ba-
landžio pabaigoje, šių metų, pradės leisti sa-
vaitinį laikraštį

„GARSAS“

„GARSAS“ eis kas ketvergas, didelių 8 pus-
lapių, 7 kolumnų formate.
„GARSAS“ bus vienu geriausių ir svarbiausių
Amerikos lietuvių katalikų laikraščių.
„GARSUI“ sandarbininkauti pasižadėję ga-
biausieji Amerikos lietuvių rašytojai,
publicistai, visuomeninkai.
„GARSO“ prenumerata metams \$2.00, pus-
mečiui \$1.00.

Jau dabar galima užsisakyti „GARSA“, taipo-
gi siųsti korespondencijas.

ADRESAS:

„GARSAS“

456 GRAND ST.,

BROOKLYN, N. Y.

Tik vienas iš šio burlo už-
sisakė „DRAUGA“, bet „drau-
gas“ taip indomus, kad visi
užsisakusio draugai ir prie-
teliai jį nori skaityti.
Kam lysti kalmyrams
akie, prašinant „DRAUGO“
paskaityti, kam kitiems nes-
magumus daryti, kad gali
pats sau „DRAUGA“ išrašyti.
Dienraštis „DRAUGAS“ me-
tams kainuoja \$4.50, Chicagoje
\$6.00. Vienas numeris pamaty-
mut siunčiamas dykal.
Adresas:
„DRAUGAS“
Lithuanian Daily Friend
CHICAGO, ILL.

LAIKAS VISEMS PRIE ŠVIESOS

Jeį trokšti įgyti tikrą
šviešą, užsisakyk laik-
raštį

„ŠVIESA“

kuri skaitydamas pats
apsišviesi ir kitam galė-
si prie šviesos parodyti
kelį.

„ŠVIESA“ rašo labai
daug pamokinančio apie
žmogaus pažangumą.

„SVIESA“ kainuoja
metams tik 50 centų.

Visokiais reikalais
kreipkitės adresu:

„ŠVIESA“,

46 CONGRESS AVE.,

WATERBURY, CONN.

„A Plea for the Lithuanians“

Galima gauti visus numerius pas

KUN. J. J. KAULAKIS,

4 WHARTON ST.,

PHILADELPHIA, PA.

Mato Miluko

SPAUSTUVĖ

Atleka įvairiausius spaudos darbus.

Apskaitymai už darbą suteikiami taipogi per laiškus
ant kiekvieno pareikalavimo.

Sykiu čia įsteigta

„Žvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduo-
ti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St.,

Brooklyn, Y. N.

Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.

(Arti Union Ave.)

Skaitykite ir platinkite „LIETUVIŲ BALSĄ“

LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti lietuvių
tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai
lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobul-
inties; jis ragina tautiečius šiuo ištremimo metu
pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir nau-
dinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas
žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas su-
jungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės
uosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik
paliaus žvangęję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon,
nes tėvynės žemelė pavirtusi per karą dirvonais,
prirausta duobių ir griovių, laukai ariami ir valo-
ma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami,

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse
kuopigiausia kaina skelbimus — įieškojimus, graži-
na tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti
nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažis-
tamus.

LIETUVIŲ BALSAS kaina: Rusijoje metams
5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pu-
sei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.;
vienam mėnesiui 45 kap. Užsieniuose metams 9
rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pus-
mečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.;
1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigais, laiškus gauname. Siun-
tinėti „Liet. Balsą“ į užsienius rusų cenzūra ne-
kliudo.

SKELBIMU KAINA. Petito (smulkaus rašto)
eilutė (dalipant puslapi į keturias skiltis) prieš
tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgė-
liams, įieškantiems giminių arba darbo petito ei-
lutė po teksto — 10 kapeikų. Amerikoje prieš
tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė,
giminių įieškantiems po teksto 10 centų petito
eilutė.

LIETUVIŲ BALSAS ADRESAS:
PETROGRAD, SAPERNYJ PER. 9, KV. 9.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabri-
nų ir auksuotų laikrodžių, teipgi visokių religinių daiktų. Kas nori
persitikrinti, tegul prisidūcia 10c. stampomis, o aplaiks mano didelį
katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavi-
čiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokį iš mano katalogo knygų,
vertės 1 dol., do v a n a i. Visų senas pažįstamas

POVILAS P. MIKALAUSKAS,

248 W. Fourth St.,

South Boston, Mass.

Dr. Richterio
PAIN-EXPEL-
LER su „AN-
KOR“ nuo Reu-
matizmo, skau-
smų, skaudėji-
mo ar sustingi-
mo sąnariuose
ir raumenyse.
Tikrasis par-
siduoda pakely-
je šičia nupieš-
tame. Atnešk
visus pakelius,
kurie nebus už-
pečtyti su
„ANKOR“
25 ir 50 centų
apliekos ir tie-
siog nuo F. A. D.
RICHTER &
CO.
7-80 Washing-
ton St., New
York, N. Y.

Algimantas

arba Lietuviai XIII šim-
tetyje.

Parašė DR. V. PIETARIS.

Viena patikliausių lietuvių kalboje
istoriška apysaka, 5-ae tomas

Kaina atskiro tomo 50c.
Visi 5 tomai sykiu 2.50

„Žvaigždė“

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.